

Številka: 03201-8/2016
Datum: 13. 9. 2016

TOČKA 12

**OBČINSKI SVET
OBČINE HOČE-SLIVNICA**

ZADEVA:	PREDLOG ZA SPREJEM SKLEPA NA 13. REDNI SEJI OBČINSKEGA SVETA, 28. 9. 2016
NASLOV:	Obravnavna in podpis Deklaracije TTIP FREE ZONE – občina brez tajnih sporazumov
GRADIVO PRIPRAVIL:	SOS – Skupnost občin Slovenije
GRADIVO PREDLAGA:	ŽUPAN
POROČEVALEC:	Predstavniki nevladnih organizacij - Miha Lovše
OBRAVNAVAL:	Odbor za kmetijstvo, Odbor za gospodarstvo, drobno gospodarstvo in turizem
PREDLOG SKLEPA:	Občinski svet Občine Hoče-Slivnica potrdi Deklaracijo TTIP FREE ZONE – občina brez tajnih sporazumov.

Obrazložitev:

Z zaskrbljenostjo spremljamo vesti o tajnih pogajanjih o čez atlantskih sporazumih, ki jih v imenu držav članic EU vodi Evropska komisija z ZDA in Kanado – TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership with the USA), CETA (The Canada-Europe Trade Agreement with Canada) in TISA (Trade in Services Agreement).

Že samo dejstvo, da se sporazumi sestavljajo in usklajujejo v tajnosti (po prvotnih predlogih naj bi bili tajni tudi še trideset let po podpisu), poraja dvome o dobronamernosti ustvarjalcev. Po informacijah, ki postopoma curljajo v javnost, slika postaja vse bolj grozljiva. Zdaj je že jasno, da vsebino pišejo lobisti in predstavniki multinacionalk, medtem ko so predstavniki ljudstva na nacionalni in evropski ravni, kljub drugačnim zagotovitvam vladajočih, iz procesa izključeni. Sporazume bo potrdila Evropska komisija, Evropski parlament bo o njih odločal po načelu »vzemi ali pusti«. Za sporazum CETA, katerega vsebina je že usklajena, se zdaj že ve, da bo mešan sporazum, se pravi, da ga bodo potrjevali nacionalni parlamenti, vendar šele po podpisu in potrditvi v evropskem parlamentu oktobra letos, medtem ko bo stopil v veljavo takoj (instrument začasne uporabe) in veljal vsaj tri leta. Kako bo s škodo, ki bo storjena v času dolgotrajnega postopka ratifikacije v nacionalnih parlamentih vseh članic EU, ni odgovora, kot se tudi ne ve, ali ostane sporazum v veljavi, če ga katera od članic ne potrdi.

Kljub temu, da se govori o trgovinskih sporazumih, je v njih le malo govora o kvotah in carinah. Te so med partnericami že tako na zelo nizkem nivoju in ne predstavljajo resne ovire v medsebojnem trgovanju. Temeljni motivi snovalcev sporazumov so v izničenju tako imenovanih ne-tarifnih barier. Se pravi, v spodkopavanju zakonov in predpisov, s katerimi države ščitijo oz. vzdržujejo:

- javni interes, kot so zdravstvo, šolstvo, čisto in varno okolje, kakovostno in zdravo prehrano, vodne in ostale vire, delavske pravice (npr. minimalna plača)
- lokalne interese, kot so instrumenti za spodbujanje in razvoj lokalnega podjetništva, lokalne pridelave in ponudbe hrane ipd., javni razpisi za dobavitelje izdelkov in storitev (npr. za šolsko prehrano).

Tu ne gre za razmerja EU proti Ameriki ali Kanadi, temveč za razmerje MULTINACIONALKE PROTI LJUDEM!

V sporazume so za te namene in namene ščitenja interesov investorjev, torej multinacionalk, vključeni škodljivi instrumenti:

- **ISDS oz. ICS:** mehanizem za reševanje sporov med vlagateljem in državo. Mehanizem vlagateljem omogoča, da na mednarodnih sodiščih vložijo spor oz. tožbo zoper državo v primerih, ko države s svojim zakonodajnim ali sorodnim ukrepom domnevno kršijo določila trgovinskega sporazuma in negativno vplivajo na naložbo (nižji dobiček, razlastitev vlagatelja...). Zaradi ohlapnih in preslabo definiranih pravil in pojmov, prihaja do zlorab mehanizma. Preko njih korporacije izpodbijajo zakonodajne ukrepe, namenjene varovanju javnega interesa, kot so delavske pravice, varovanje okolja, javnega zdravja, potrošnika.
Znani odmevnejši primeri uveljavljanja mehanizma ISDS so:
 - *Vatenfall zoper Nemčijo* (3.7 milijarde evrov zaradi napovedane ukinitve proizvodnje iz jedrske energije);
 - *Veolia zoper Egipt* (zaradi zakona o rasti minimalne plače glede na gospodarsko rast);
 - *Philip Morris zoper Avstralijo* (zaradi zakonodaje o pakiranju tobačnih izdelkov).
- **Regulativno sodelovanje:** Gre za proces, znotraj katerega je predvidenih več mehanizmov in postopkov za sodelovanje med EU in ZDA v pripravi bodoče zakonodaje in spremembah obstoječe zakonodaje. Namen je izenačiti ali vsaj delno omiliti ali ukiniti razlike v zakonih, ki se pojavljajo med EU in ZDA. V primeru podpisa bi tako izgubili pomemben del funkcije države. Ostali bi brez nadzora in možnosti regulacije trgov in podjetij, ki nastopajo na njih, skladno z javnim interesom. Povedano zelo poenostavljeno – korporacije bi dobile veliko več moči v pisanju zakonov, države pa bi to funkcijo izgubile oz. bi bila bistveno znižana. Pomendran bi bil javni interes (in lokalni, če gremo še nižje).
- **Ratchet in standstil (mirovalna in zaskočna) klavzula** se uporabljata v nekaterih prostotrgovinskih sporazumih in bosta tudi del sporazuma TISA. Z njimi se države podpisnice sporazuma zavežejo, da ne bodo uvedle ukrepov, ki bi zmanjšali obstoječo raven odprtosti trga oz. uvedle bolj restriktivnih pogojev za dostop tujih ponudnikov na domači trg. Zavezale bi se tudi, da bodo vsi bodoči zakonski ali drugi državni ukrepi vodili le v smeri večje liberalizacije in odprtosti trgov. Podjetja, ki delujejo v storitvenem sektorju, bodo sicer res lažje dostopala na tuje trge in poslovale v državah podpisnicah sporazuma. A države bodo na podlagi teh klavzul za vedno izgubile možnost zakonodajnega posredovanja v sektorjih, ki so jih prepustile liberalizaciji. V primeru, da bi se država čez nekaj let odločila za uvedbo javnega sistema npr. oskrbe s pitno vodo, te možnosti zaradi klavzul ne bo imela. In to kljub temu, da bi se privatni izvajalec izkazal za slabo rešitev ali pa bi npr. deloval v nasprotju z javnim interesom.

Opravljene analize strokovnjakov so jasno pokazale, da Slovenija s sporazumi praktično ničesar ne pridobi, izgubi pa veliko. Poleg negativnih gospodarskih vplivov, je zastrašujoča dodatna izguba suverenosti, grožnja znižanja standardov v prehrani, okoljskih standardov, ogrožene so javne storitve in javno dobro. Celó po najbolj optimističnem scenariju bi v Sloveniji pridobili le 1.500 delovnih mest. Če pa vemo, da napovedi o rasti ni do zdaj izpolnil noben tak sklenjen sporazum (število delovnih mest se je znižalo in ne zvišalo), potem je jasno, da tudi Slovenija ne bo izjema.

Da sporazumi dolgoročno nikomur, razen multinacionalkam, ne prinašajo nič dobrega, so spoznali domala po vsem svetu. In odpor je vse močnejši. Nasprotujejo jim celo v ZDA, saj so izjemno negativne posledice takih sporazumov dodobra skusili na lastni koži (sporazum NAFTA).

Verjamemo, da tudi vi, kot izvoljeni predstavniki prebivalcev in prebivalcev vaše občine, dvomite v koristnost in dobronamernost sklepanja takih sporazumov in se zavedate, v kako veliki meri bo sprejetje sporazumov onemogočilo tudi vse vaše napore, ki jih vlagate v to, za kar so vas izvolili. In to je skrb za vašo skupnost. Da si tega ne pustijo vzeti, so jasno povedali združeni v Svetu evropskih občin in regij – CEMR, 21. aprila letos pa so to še enkrat z deklaracijo jasno povedali župani, zbrani v Barceloni na Pan-Evropskem srečanju županov na temo sporazumov nove generacije.

Predlaga se, da se občina razglasi za skupnost brez novodobnih škodljivih sporazumov – za »[TTIP FREE ZONE](#)« in se pridruži več kot 1.900 mestom in skupnostim, ki so tako deklaracijo že sprejele. Med njimi sta regiji Toscana in Lombardija, pa Milano, Modena, Frankfurt, Manchester, Glasgow, Barcelona, Köln, New York, Graz in Marburg, od nedavnega tudi Mestna občina Celje in Mestna občina Maribor.

Tako bomo vsaj na deklarativni ravni pokazali, da se zavedamo pogubnosti tajnih sporazumov za lokalno skupnost, demokracijo, okoljske standarde in socialne pravice. Prav tako bomo spodbudili naše kolege drugod po Sloveniji, da storijo enako in s tem bomo jasno povedali državi, da svoje skupnosti in vsega, kar je skupnosti tako pomembno, kapitalu nismo pripravljene prodati.

**MARKO SORŠAK
ŽUPAN
OBČINE HOČE-SLIVNICA**

Priloga:

- *Predlog Deklaracije TTIP free Zone*

je Občinski svet občine Hoče-Slivnica na svoji ____ . redni seji sklenil,

da se Občina Hoče-Slivnica

pridruži skupini že več kot 1800 občin, regij in skupnosti v državah EU in

se razglša za *TTIP Free Zone – občino brez tajnih sporazumov.*

Zatorej javno razglšamo,

da na področju občine Hoče-Slivnica ne pristajamo na dogovore, ki bi izhajali ali izhajajo iz mednarodnih sporazumov, sklenjenih na nedemokratičen in nepregleden način med komisijo EU in vlado ZDA (TTIP), komisijo EU in vlado Kanade (CETA) oziroma med komisijo EU in vlado katerekoli druge države ali skupine držav (TISA).

Za življenje in delovanje občanov in občank, prebivalcev in prebivalk občine Hoče-Slivnica, gospodarskih organizacij, delujočih na področju občine Hoče-Slivnica, ne glede na njihov morebitni sedež, institucij Občine ter društev občanov, delujočih na področju občine Hoče-Slivnica, prav tako ne glede na njihov sedež, ne morejo veljati nikakršni sporazumi, ki jih je kdorkoli in na kakršen koli način sprejel za našim hrbtom in bi nas na ta način prisilil k spoštovanju nekih nam povsem tujih pravil, katerih posledice so za življenje ljudi in organizacij, celotne skupnosti povsem nepredvidljive, škodljive.

Prav tako ne moremo pristati na spoštovanje kakršnihkoli tajnih sporazumov, ki nam, voljenim predstavnikom ljudstva onemogočajo, da uresničujemo dano nam zaupanje s strani naše skupnosti, da delujemo v skladu z njenimi interesi in v njeno korist.

Občinski svet občine Hoče-Slivnica

Župan občine Hoče-Slivnica